

Capitolul 1

FERESTRE DESCHISE SPRE CER

Dimineața mohorâtă de noiembrie a adunat un stol de ciori pe peticul de pământ cu iarbă arsă, în parcul din cartierul Primăverii. Blocurile, încă jilave după o ploaie mărunță, ca niște piese multicolore de lego, îmbinate neașteptat, se înalță sfidător pe limba străzii. Ferestrele se aprind, una după alta, luminate în nuanțe de galben și argintiu, unele cu draperii, altele cu jaluzele, altele cu geamuri goale, invitându-te să le descoperi intimitatea casei.

Bucureștiul se trezește. Arterele orașului încep să fie străbătute de mașini cu șoferi care gonesc spre ceva, pe jumătate adormiți. Gesturile lor automate, aceleași, aceleași, le dau în vileag monotonia în care se scaldă ca într-o baltă călduță, ca un

ochi de apă în asfaltul ciobit, ce visează uneori să fie o picătură de ocean; cu un pas înainte și un pas înapoi, mereu între ieri și mâine, trăim într-o întrebare fără răspuns: se termină noaptea sau începe dimineața? Iar dacă este o nouă zi în care putem schimba totul, de ce nu o vedem, deși avem ochii deschiși?

Fiecare om spune două povești: una lui însuși, când nu-l vede și nu-l aude nimeni, alta, celorlalți oameni. De multe ori, aceste două povești nu seamănă între ele. De multe ori, ne trezim în zorii zilei și am vrea să fim într-o altă poveste.

Așa începe povestea nespasă, până acum, a Arlechinului.

București, 2015

Lidia se trezește din somn cu fața boțită pe-o parte, din cauza poziției incomode a capului ei mic, flancat de două perne. Obișnuiește să doarmă pe mai multe perne, ca și cum s-ar ridica din pat mai repede sau ar fi măcar în curs de a se ridica din pat, dacă ar fi vreo urgență. O neliniște veche cu care Lidia este obișnuită; vine din senin, ca o ploaie de vară, iar dacă nu-i dă atenție, pleacă așa cum a venit, revenind atunci când va fi așteptată cel mai puțin. Ridică palma dreaptă în dreptul ochilor pentru a împiedica să o orbească raza de soare care a reușit să străbată jaluzelele groase din brocart ca peruzeaua, tivite la mașina de cusut a doamnei Clara. Florile de pe tapetul pastel încă au contururi dansatoare și nedeslușite. Se uită la ceasul atârnat puțin strâmb

pe perete și pupilele ochilor ei, înconjurate de un cerc albastru se dilată.

— Doamne! Iar am întârziat! O să mă admonesteze cotoroașa! mormăie ea în ciudat, înainte să se trezească de tot.

Cotoroașa este educatoarea Micăi, iar Mica este fata Lidiei. Sigur că nu o cheamă așa, ci Mihaela, dar maică-sa o strigă mereu Mica. Așa i-a zis din prima zi de viață, atunci când asistenta i-a adus copila în brațe, iar Lidia s-a mirat teribil să vadă un ghemotoc așa de redus ca dimensiuni. Nu era suficient că nu reușea să se adapteze noii poziții de o responsabilitate scandaloașă, cea de mamă, dar trebuia să aibă și grijă de o creatură ridicol de plăpândă, a cărei fragilitate o arunca într-o cumplită deznădejde.

— Doar atât am făcut? După atâta efort? Așa de mică? Soră, nu vi se pare că este anormal de mică?

— Dar are o greutate perfect normală, i-a răspuns asistenta medicală mai nedumerită ca Lidia de această întrebare lipsită de logică.

Proaspăta mamă, simțindu-se golită și de copilul care crescuse în ea, și de așteptări, a rămas cu ochii în tavan și picioarele încă tremurând. Mica i-a rămas numele, chiar dacă fetița a crescut și este acum de statură medie, dacă o comparăm cu celelalte colege ale ei de la grădiniță, ordonate uneori de educatoare, pe mărimi, ca un șir de popice.

Încă amețită, Lidia sare din patul primitiv și se repede căscând spre baie. Se aude apa curgând și pe lângă ușa lăsată întredeschisă ies fire parfumate de aburi și câteva note muzicale. Indiferent cât ar fi de grăbită, ea cântă mereu în baie, fie și doar un vers sau două dintr-un cântec mereu la

modă, cam infantil după gustul Neveneii, prietena ei. După ce se tamponează grăbită cu prosopul și-și trage hainele pe ea, se încalță cu o pereche de pantofi sport și-și atârână geanta de umăr. În douăzeci de minute, nu mai multe, dar nici mai puține, iese pe ușa casei și se îndreaptă spre parcare din spatele vilei așezate hotărât pe strada Maxim Gorki. După ce se mai enervează puțin și-n traficul care geme de caroserii mânând aiurea, în mașina ei colorată ca o acadea, mai dulce ca o lingușire, dar destul de rapidă, cu cei 160 de cai-putere, ajunge în fața grădiniței americane de lângă bulevardul Ion Mihalache. Dând să intre în clădire, evită în ultimul moment coliziunea cu o tânără polenizată, cam prin luna a șasea, cu un alt copil de mână, un băiețel cu părul creț, îmbrăcat la dungă ca un secretar de partid.

Așa cum se așteaptă, educatoarea o ia în primire de cum o vede. Lidia chiar apare, nu glumește, căci deși este îmbrăcată și aranjată în grabă, atrage atenția tuturor prin șarmul degajat de ea în efluvii.

— Bună ziua, doamnă Caraman. Mă bucur că ați reușit să veniți... în cele din urmă.

Lidia scapă o grimasă pe care se grăbește să o transforme într-un zâmbet drăgălaș, înainte să fie reperată de femeia din fața ei. Educatoarea Micăii știe foarte bine că ea nu este căsătorită, tocmai de aceea insistă cu această domnie impertinentă. Nu răspunde dublei provocări a educatoarei care poartă astăzi un sacou gri, în care stă țepăună și serioasă ca-ntr-un sicriu. Mai poartă și o expresie anume pentru Lidia, acea mină care transmite neîncredere în abilitățile părintești ale tinerei din fața ei. Pentru ea, a fi actriță este echivalent cu a fi o încurcă-lume și cap în nori laolaltă,

iar îmbrăcămintea ei dulce este văzută ca un ambalaj din staniol ieftin și țipător în care se învelesc bomboanele fondante, spre deosebire de ea, doamnă serioasă, cu pălărie și perle, reținută și respectabilă, deci demnă de tot respectul societății.

Lidia face greșeala de nedescris de a arăta ca un deliciu ornamental. Educatoarea se poartă cu ea de parcă ar fi unul dintre copilași; îi amintește neplăcut de bona cu care o lăsa maică-sa, atunci când Lidia avea între patru și șase anișori, gășind-o apoi cu vânătași suspecte.

— Bună ziua, doamnă... se chinuie în zadar Lidia să-și amintească numele.

Are nevoie de un bărbat femeia asta, dar nu cred că-i ridică fusta nici vântul din Dobrogea, se gândește ea, uitându-se senină la femeia de 45 de ani din fața ei.

— Din păcate, trebuie să vorbesc foarte serios cu dumneavoastră.

Ce ciudat, se gândește Lidia ironic, și eu care credeam că îmi va spune un banc, după care ne vom invita una pe alta la o cafea cu frișcă. Unii oameni sunt atât de plictisitori încât s-ar plictisi și-n propria lor companie, sunt sigură, continuă ea firul gândurilor, neperturbată.

— Nu ați găsit nimic acasă sau în geanta Mihaelei? Un lucru care nu îi aparține?

Lidia se miră cu toată fața. Gura ei formează un ou perfect, ochii i se măresc până li se vede tot albul, iar sprâncelele nu se arcuiesc în tonalitate cu expresia de uimire, ci, independent, încăpățănându-se să arboreze scepticismul, deși cuvintele educatoarei sunt destul de clare.

— Nuuu! De ce?

— Avem motive să credem că fata dumneavoastră a furat o jucărie a altui copilăș.

Cuvântul „furat“ este pronunțat cu multă afectare moralizatoare, iar acest „credem“ are rolul de a împărți responsabilitatea acuzei cu altcineva, pentru un efect mai impactant, sugerând cumva ideea că nimeni din cadrul educațional nu a închis un ochi în noaptea aceea, toți gândindu-se la nemaiauzitul act al Mihaelei Caraman, fetița cu tată nevăzut și mamă iresponsabilă.

— Nu cred că a făcut Mica așa ceva! Poate au făcut doar schimb de jucării. Asta trebuie să fi fost! Știți cum sunt copiii, mereu fac schimb între ei și apoi uită sau distorsionează adevărul. Ce știu eu?! Sunt în stare să-și schimbe și aerul pe care-l respiră, glumește ea nu foarte reușit, intimidată puțin de expresia de bufniță care nu face concesii a femeii postate în fața ei cu determinarea unei patrule de poliție.

— Vreți să o chemăm pe Mihaela și să discutați cu ea de față cu toată lumea? Vă dați seama că lucrurile nu pot rămâne așa și pot fi consecințe dintre cele mai grave. Până la urmă, trebuie să ne păstrăm și noi reputația ca școală și nici eu nu vreau să fiu învinuită pentru ceea ce face fata dumneavoastră. Sunt sigură că mă înțelegeți. Ce îi învăț eu pe copii acceptând un asemenea act? Că următoarea dată pot fura mai mult. Nu, nu! Nu îmi pot pune în cârcă ceilalți părinți care au grijă de educația copiilor.

Lidia nu-i băgă în seamă afectarea, doar se sperie de ideea atroce a educatoarei și contrară tuturor ideilor ei cu privire la educarea Micăi.

— Nu. Nu am de gând să o cert de față cu nimeni, nu mi se pare normală o asemenea pedeapsă. Voi vorbi cu ea acasă, între patru ochi.

— Cum doriți, dumneavoastră știți mai bine cum să vă educați copilul, spune învățătoarea pe jumătate sarcastică, pe jumătate bosumflată că nu asistă la scena admonestării Mihaelei.

Cele două femei intră în clasa în care doar Mica își bălângăne picioarele sub bancă, complet singură, jucându-se cu câteva creioane colorate. Le vorbește în engleză creioanelor personificate, cu griji și preocupări mature, scoțându-le din cutia lor și punându-le la loc.

Ajunse acasă, Lidia se apucă să controleze geanta fetei, cu chipul lui Tinker Bell pe buzunarul din față. Scotocind prin rucsacul roz cu fermoare, scoate o jumătate de sendviș cu pastă de măsline – preferata Micăi –, câteva cărțulii pentru colorat, dar și o jucărie nouă: un arlechin micuț, cu fața de porțelan, îmbrăcat în hăinuțe sclipitoare și stridente, că l-ai fi putut vedea de pe un satelit plasat între Lună și Pământ. Lidia ia jucăria în mână și se uită la ea fascinată. Deși supărată, o înțelege pe Mica, micuțul arlechin emană o atracție ciudată, cu chipul lui sidefat și hăinuțele bufante, caraghioase. Revenindu-și din transă, strigă enervată, din abisul ambilor plămâni.

— Mica!!

Fetița presimte, ca un iepure bănuitor, că ceva nu este foarte în regulă, și vine târșându-și picioarele, precaută. Intră ezitant în cameră și o vede pe maică-sa cu arlechinul

în mână, cu o expresie după care Mica nu se dă în vânt. Cunoaște și această tonalitate a maică-sii. Se uită la Lidia, se uită la micul clown și decide imediat cam ce atitudine trebuie să adopte:

— Da, mami? spune ea complet neștiutoare și inocentă, ca un înger cu aripile în ghiozdan.

— A cui este jucăria asta și de ce-i la tine în geantă?! Să-mi spui acum, te rog.

Acest „te rog“ ascuțit ca un cuțit, din finalul comunicării, îi spune Micăi că situația este destul de gravă.

— Ăăă... este a mea, pentru că se află în geanta mea, răspunde fetița cu o logică imbatabilă.

— Mica?! Eu nu ți-am cumpărat-o! Spune-mi de unde a apărut la tine în geantă! urcă maică-sa câteva note în plus față de cele destul de ridicate de până acum.

— Mi-a dat-o un coleg, poate. Nu-mi amintesc bine...

Maică-sa începe să-și piardă răbdarea:

— Te rog să-mi spui adevărul acum! Povestește despre care coleg este vorba, cum ți-a dat-o, ce ți-a spus, de ce e la tine...? Dar răspunde-mi odată! Cum a ajuns jucăria la tine în geantă?! Mica!

Fetița își trece greutatea de pe un picior pe altul. A gândit deja o poveste bine ticluită, dar nu-și dă seama cât știe maică-sa din versiunea reală și din ce colț să apuce situația ei dificilă.

— Nu mai îmi aduc aminte foarte bine, mami. M-a cam durut burtica azi la școală și... nu mai știu, alege ea sfânta cale de mijloc, în același timp cu o mișcare inteligentă de a stârni compătimirea maică-sii care era, în fond, o femeie foarte sensibilă. Deși i se întâmpla foarte rar să fie smotocită bine de Lidia, și atunci doar cu un ghiont prea puțin agresiv,

îi este mai mult teamă de vocalizele ei nervoase decât de vreo repercusiune fizică. Dar nici nu îi era suficient de teamă încât să o asculte sau să nu mai facă ceva interzis, desigur. Mica este ca hoțul trist nu că a furat, ci că a fost prins.

Lidia șuieră aerul din plămâni, țintuindu-și odrasla cu o privire pe cât de mânioasă, pe atât de mâhnită. Nu există părinte pe lumea asta care să nu-și facă muștrări de conștiință pentru faptele copiilor; pur și simplu, sunt incapabili să le separe isprăvile de educația pe care ei le-au dat-o. Se calmează și reia firul discuției dintr-un alt unghi:

— Aș vrea foarte mult să-mi spui adevărul. Eu sunt mama ta și trebuie să știi ce faci, pentru că sunt responsabilă pentru tine. Sunt sau nu sunt mama ta?

— Ești, spune Mica nu foarte fericită să-i fie fică taman atunci.

— Atunci...?

— Este clovnul Denisei, răsuflă Mica. Dar mi l-a dat mie să îl țin.

— Cât timp să îl ții? continuă Lidia șirul desfășurării acțiunilor inculpatei.

— Nu mi-a spus.

— Când ți l-a dat?

— Ieri.

— De ce l-ai pus la tine în geantă, în loc să i-l dai înapoi?

— Nu mi l-a mai cerut, spune Mica cu aplomb.

Și asta e drept, gândește Lidia, fără a-i spune fetiței.

— Tu știi că trebuie să înapoiezi ce nu este al tău. Știi asta. Știi că știi. Denisa poate a uitat să îți spună, dar asta nu înseamnă că ai voie să-i păstrezi jucăria care nu este a

ta, ci a ei. Spune-mi, care este cel mai corect lucru pe care-l poți face acum?

— I-l dau mâine înapoi, renunță Mica, având o expresie de câine bătut. Își rotește ochii prin cameră, evitând ca privirea să-i zăbovească asupra Lidiei.

Îi plăceau mai mult jucăriile altor copii, dar ce adult poate contrazice această tendință firească și, până la urmă, umană. Este ceva fascinant în ceea ce are altul, iar Mica este conștientă deja de această trăsătură regăsită la majoritatea copiilor, dar și adulților, chiar dacă ei n-ar recunoaște.

— Și nu mai faci asta niciodată, da? Nu mai iei niciodată lucruri care nu-ți aparțin și nu le mai pui în geanta ta!

— Bine, nu mai iau, se dă bătută Mica.

— Ce nu mai iei? insistă Lidia.

— Jucăriile altora, confirmă fetița nefericită.

— Nici alte lucruri ce nu-ți aparțin, nu?

— Nici alte lucruri ce nu-mi aparțin, repetă Mica transformată într-un papagal docil.

— Bine. Acum, spală-te pe mâini și la masă cu tine, zice Lidia ceva mai înveselită, dar încă având o umbră de îngrijorare între sprâncenele proaspăt pigmentate.

Stă nemișcată în cada plină cu apă și săruri parfumate cu aromă de piersică. Dubla relaxare a alcoolului, care-i lărgise venele și-i amortise membrele și amintirile, este completată cu senzația de îngreunare a corpului scufundat în apa fierbinte. Aburii se ridică învăluind-o în vălătuci și Lidiei i se pare că mintea ei e din vată de zahăr și corpul din gelatină.

Vede flacăra lumânării clipocind pe marginea căzii și amușinează mirosul de vanilie pe care aceasta îl degajă în toată baia. Doamne, ce bine este! îi trece ei prin cap, înainte ca zenuț simțurilor să-i fie perturbat de urlete ascuțite:

— Mami! Mami!! Mamiiii! Mi-am blocat piciorul!

— Dumnezeu! deschide ea cu greu ochii toropiți. Nu pot să am zece minute ale mele?! Doar zece minute! Cer prea mult de la viețuica asta, niște amărăte de zece minuțele?

— Mica... te rog, descurcă-te, ești fată mare acum! o sfătuiește prin ușă, știind că fetița ei folosește termenul blocat pentru aproape orice.

— Dar nu mai pot să-l mișc, se plânge Mica, nu din cale afară de panicată.

Lidia se ridică șovăitor din apă. Întinde mâna după prosop, dar acesta îi alunecă printre degete chiar în cada cu apă. Ea încearcă să-l scoată și se lovește de lumânarea care cade și ea în apă după prosop, cu un sfârâit scurt.

— Fir-ar...!

— Nu mai e nevoie! se aude vocea fetiței. Mi l-am deblocat singură! spune ea cu mândrie în glăscior.

Lidia își lasă corpul să cadă înapoi în cada cu apă, stoarce prosopul, îl pune la uscat pe calorifer și dibuie după lumânarea ce se scufundase într-un norișor parfumat de vanilie. Se străduiește să-și reia starea de beatitudine, dar nu izbutește.

— Mami, tu știi că pe Alexandra de la țară o cheamă Alexandra? se aude vocea pițigăiată.

Lidia deschide și închide ochii ca într-o tragedie shakespeariană. Se uită la paharul pe jumătate cu vin, așezat pe marginea căzii, nevărsat încă, și se vede oglindită și distorsionată în el.